

NEXT GEN

Smart ARITC : Next-Gen Innovation Learning And Community Hub

S

M

A

R

T

ARITC

การจัดการองค์ความรู้

กลไกการบริหารจัดการ ทรัพยากรชุมชนอย่างยั่งยืน กลุ่มวิสาหกิจชุมชน เพชรน้ำหนึ่ง

สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ
มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

<https://library.tru.ac.th>

2025

เพชรน้ำหนึ่ง KARAT

กลุ่มวิสาหกิจชุมชนเพชรน้ำหนึ่ง
ตำบลชัยสุนัน อำเภอมวกเหล็ก จังหวัดสระบุรี

ข้อมูลติดต่อ

คุณณภัค ปกิตชัยเกษม

ประธานกลุ่มวิสาหกิจชุมชนเพชรน้ำหนึ่ง

เลขที่ 53/1 ม.3 ตำบลชัยสุนัน อำเภอมวกเหล็ก จังหวัดสระบุรี

โทร 098-652-4569

CONTENT

<u>บทสรุปผู้บริหาร</u>	01
<u>ประวัติความเป็นมา</u>	02
<u>บุคลากร (หน้าที่)</u>	03
<u>ผลิตภัณฑ์/ผลผลิต หรือบริการหลัก</u>	04
<u>จุดเด่นของพื้นที่</u>	05
<u>องค์ความรู้ ที่สามารถถ่ายทอดสู่ชุมชน</u>	06
<u>รูปแบบของกิจกรรมการเรียนรู้</u>	07
<u>ประสบการณ์/รางวัล/ความภูมิใจ</u>	08
<u>ข้อมูลการติดต่อ</u>	09
<u>ภาพกิจกรรม</u>	10

บทสรุปผู้บริหาร

วิสาหกิจชุมชนเพชรน้ำหนึ่ง ก่อตั้งโดยคุณณภัค ปกิตชัยเกษม เจ้าของผลิตภัณฑ์จักสานจากเชือกมัดฟาง ซึ่งเริ่มต้นจากการนำวัสดุเหลือใช้ในครัวเรือนมาดัดแปลงเป็นตะกร้าใส่ของ และพัฒนาต่อยอดจนกลายเป็นผลิตภัณฑ์ที่ได้รับความนิยมอย่างแพร่หลาย จุดเปลี่ยนสำคัญคือเมื่อมีผู้สนใจขอซื้อตะกร้าสาน ทำให้เกิดแนวคิดในการผลิตเพื่อการจำหน่ายเชิงพาณิชย์ และนำไปสู่การรวมกลุ่มแม่บ้านในชุมชน เพื่อผลิตสินค้าร่วมกันจนสามารถขอขึ้นทะเบียนเป็นวิสาหกิจชุมชนได้สำเร็จ

จุดเด่นของผลิตภัณฑ์เพชรน้ำหนึ่งคือการผสมผสานภูมิปัญญาท้องถิ่นเข้ากับความคิดสร้างสรรค์ด้านการออกแบบ ทำให้สินค้ามีรูปทรงที่แปลกใหม่ สะท้อนอัตลักษณ์ไทย เช่น ตะกร้าทรงโบราณ ถาดผลไม้ ฝาชี หมวก โคมไฟ รวมถึงการพัฒนากระเป๋าแฟชั่นที่หลากหลายรูปแบบ ผลิตภัณฑ์มีความทนทาน ใช้งานได้อเนกประสงค์ และสวยงาม จึงสามารถขยายฐานลูกค้าได้อย่างต่อเนื่องทั้งในประเทศและต่างประเทศ

ผลิตภัณฑ์เพชรน้ำหนึ่งได้รับการคัดสรรให้เป็นสินค้าโอท็อประดับ 5 ดาว และได้รับการสนับสนุนจากกรมการค้าระหว่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ ให้เข้าร่วมแสดงสินค้าในงาน “โตเกียวบีกชีต” ประเทศญี่ปุ่น อีกทั้งยังมีคำสั่งซื้อจากต่างประเทศ เช่น ญี่ปุ่นและเกาหลี รวมถึงกลุ่มลูกค้าในภาคธุรกิจบริการ เช่น รีสอร์ทและโรงแรม

ด้านการตลาด กลุ่มใช้กลยุทธ์การออกร้านในงานแสดงสินค้าโอท็อป และขยายช่องทางผ่านสื่อสังคมออนไลน์อย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้มีออเดอร์เข้ามาเพิ่มขึ้น และต้องวางแผนการผลิตแบบเป็นระบบ เพื่อรองรับความต้องการของตลาด

คุณณภัคเน้นย้ำว่า วิสาหกิจชุมชนเพชรน้ำหนึ่งไม่มุ่งเน้นการแข่งขันกับใคร แต่เลือกที่จะพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง โดยการคิดสร้างสรรค์สิ่งใหม่ ๆ เพื่อให้เกิดการพัฒนาขึ้นงานอย่างไม่หยุดนิ่ง สะท้อนให้เห็นถึงพลังของความคิด ความมุ่งมั่น และศักยภาพของชุมชนท้องถิ่นที่สามารถเติบโตได้อย่างยั่งยืน

ประวัติความเป็นมา

กลุ่มวิสาหกิจชุมชนเพชรน้ำหนึ่ง เป็นกลุ่มวิสาหกิจที่เกิดจากความร่วมมือของคนในชุมชนที่ต้องการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับวัสดุเหลือใช้ในท้องถิ่น โดยเฉพาะเชือกมัดฟางที่เหลือจากการทำการเกษตร กลุ่มได้เล็งเห็นถึงปัญหาของขยะและของเหลือใช้ จึงรวมตัวกันคิดค้นและพัฒนาผลิตภัณฑ์รักษ์โลกจากเชือกมัดฟาง เพื่อลดปัญหาสิ่งแวดล้อมและสร้างรายได้เสริมให้กับครอบครัวในชุมชน

เริ่มต้นจากการรวมกลุ่มของแม่บ้านและเกษตรกรในพื้นที่ที่มีความตั้งใจจะสร้างสรรค์งานฝีมือจากวัสดุที่ไม่ใช้แล้ว โดยได้รับการสนับสนุนและแลกเปลี่ยนความรู้จากโครงการต่าง ๆ ของภาครัฐและภาคเอกชน ทำให้กลุ่มสามารถพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์ให้มีความสวยงาม ทนทาน และตอบสนองต่อความต้องการของตลาด เช่น ตะกร้า กระเป๋า ของใช้ในครัวเรือน และของตกแต่งบ้านที่ทำจากเชือกมัดฟางรีไซเคิล

ด้วยความคิดสร้างสรรค์และความตั้งใจจริง กลุ่มวิสาหกิจชุมชนเพชรน้ำหนึ่งได้กลายเป็นหนึ่งในชุมชนต้นแบบที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และยังเป็นส่วนหนึ่งของเครือข่าย โครงการชุมชนยั่งยืนได้ ซึ่งมุ่งเน้นการพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากและส่งเสริมการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า ปัจจุบันกลุ่มยังคงมุ่งมั่นสร้างสรรค์ผลิตภัณฑ์รักษ์โลกต่อไป พร้อมทั้งถ่ายทอดองค์ความรู้ให้แก่คนรุ่นใหม่ในชุมชนและผู้สนใจอย่างต่อเนื่อง

บุคลากร (หน้าที่)

คุณณภัค ปกิตชัยเกษม

ประธานกลุ่มวิสาหกิจชุมชนเพชรน้ำหนึ่ง
วิทยากร การถักขึ้นพื้นฐาน และการแกะแบบงาน

ผลิตภัณฑ์/ผลผลิต หรือ บริการหลัก

กลุ่มวิสาหกิจชุมชนเพชรน้ำหนึ่งมุ่งมั่นสร้างสรรค์ผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม โดยเน้นการใช้วัสดุเหลือใช้ในท้องถิ่นอย่าง “เชือกมัดฟาง” มาผลิตเป็นสินค้าหัตถกรรมเชิงสร้างสรรค์ ภายใต้แนวคิด “รักษ์โลก มีสโตร์ สร้างรายได้ให้ชุมชน” ผลิตภัณฑ์ของกลุ่มมีทั้งแบบใช้ในชีวิตประจำวัน และของตกแต่ง เช่น ตะกร้าทรงโบราณ กระเป๋าแฟชั่น ถาดใส่ของ หมวก โคมไฟ กล่องใส่ของ และของใช้ในครัวเรือน ซึ่งล้วนผ่านการออกแบบอย่างพิถีพิถัน สะท้อนอัตลักษณ์ของชุมชน และตอบโจทย์ทั้งตลาดในประเทศและต่างประเทศอย่างต่อเนื่อง

ตัวอย่างผลิตภัณฑ์

ตัวอย่างผลิตภัณฑ์

จุดเด่นของพื้นที่

พื้นที่ชุมชนตำบลชัยสน อำเภอวังก์เหล็ก จังหวัดสระบุรี มีศักยภาพโดดเด่นในการพัฒนาเป็นศูนย์การเรียนรู้ระดับชุมชน ด้วยการผสมผสานภูมิปัญญาท้องถิ่นเข้ากับความคิดสร้างสรรค์ของคนในชุมชน โดยเฉพาะการต่อยอดวัสดุเหลือใช้จากภาคเกษตรกรรม เช่น เชือกมัดฟาง มาสร้างสรรค์เป็นผลิตภัณฑ์งานฝีมือที่มีเอกลักษณ์ ทั้งในด้านรูปลักษณ์ การออกแบบ และคุณค่าเชิงอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม พื้นที่แห่งนี้จึงไม่เพียงเป็นต้นแบบของการจัดการทรัพยากรอย่างคุ้มค่าเท่านั้น แต่ยังเป็นศูนย์กลางของการเรียนรู้ถ่ายทอดองค์ความรู้ และสร้างรายได้ที่ยั่งยืนให้กับคนในท้องถิ่น โดย กลุ่มวิสาหกิจชุมชนเพชรน้ำหนึ่ง มีจุดเด่นของที่เหมาะสมในการทำให้เป็นศูนย์การเรียนรู้ หรือแหล่งเรียนรู้ ชุมชน ดังนี้

1. มีการต่อยอดภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านงานจักสานเชือกมัดฟางสู่ผลิตภัณฑ์สร้างสรรค์ เช่น กระเป๋า เพอร์นิเจอร์ ของตกแต่ง ซึ่งมีเอกลักษณ์เฉพาะตัว
2. มีผลิตภัณฑ์ที่เป็นเอกลักษณ์ของชุมชน เช่น งานหัตถกรรมจากเชือกมัดฟาง ซึ่งสามารถต่อยอดเชิงสร้างสรรค์และเชิงพาณิชย์ได้
3. เป็นแหล่งเรียนรู้ที่สามารถถ่ายทอดกระบวนการผลิตแบบครบวงจร ตั้งแต่การเตรียมวัสดุ การออกแบบ ไปจนถึงการจำหน่าย
4. ชุมชนมีความพร้อมด้านพื้นที่ อาคาร สิ่งอำนวยความสะดวก และอุปกรณ์สำหรับจัดกิจกรรมเรียนรู้
5. มีผู้นำกลุ่มที่เข้มแข็ง และมีเครือข่ายการทำงานร่วมกับภาคีหลายภาคส่วน ทั้งภาครัฐ เอกชน และสถาบันการศึกษา
6. สามารถสร้างรายได้และส่งเสริมอาชีพให้กับคนในท้องถิ่น ทำให้เกิดการพัฒนายั่งยืนในระดับชุมชน

องค์ความรู้ ที่สามารถ ถ่ายทอดสู่ชุมชน

1. การแปรรูปวัสดุเหลือใช้ในที่องถิ่น

ถ่ายทอดความรู้ในการนำเชือกมัดฟาง ซึ่งเป็นวัสดุเหลือจากกิจกรรมทางการเกษตร มาพัฒนาเป็นผลิตภัณฑ์ที่มีมูลค่าเพิ่ม เช่น กระเป๋า ถาด เฟอร์นิเจอร์ ของตกแต่งบ้าน

2. การบริหารจัดการกลุ่มวิสาหกิจชุมชน

ถ่ายทอดประสบการณ์ในการรวมกลุ่มการจัดตั้งกลุ่มวิสาหกิจชุมชน การวางแผนการผลิต การบริหารจัดการภายในกลุ่ม และการเชื่อมโยงเครือข่ายการตลาดกับหน่วยงานภายนอก

3. กระบวนการผลิตงานหัตถกรรมแบบครบวงจร

ถ่ายทอดความรู้ตั้งแต่การคัดเลือกวัสดุ การเตรียมเชือก เทคนิคการถักมาคราเม่ ลวดลายพื้นฐาน การออกแบบผลิตภัณฑ์ ไปจนถึงการตกแต่งบรรจุภัณฑ์และจำหน่ายสินค้า

4. การสร้างรายได้จากงานฝีมือเชิงสร้างสรรค์

ถ่ายทอดแนวทางการพัฒนาสินค้าแฮนด์เมดให้มีความทันสมัย ตรงตามความต้องการของตลาด และสามารถสร้างรายได้เสริมหรืออาชีพหลักให้กับสมาชิกในชุมชนได้อย่างเป็นรูปธรรม

รูปแบบของกิจกรรมการเรียนรู้

กิจกรรมเวิร์กชอป (Workshop) หัวข้อ“เรียนรู้ขั้นตอนพื้นฐานในการถักงานมาคราเม่”

กิจกรรมนี้ออกแบบมาเพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้และฝึกฝนการถักมาคราเม่ (Macramé) ตั้งแต่ระดับพื้นฐาน โดยเน้นการเรียนรู้ผ่านการลงมือปฏิบัติจริง แบ่งออกเป็น 3 ช่วงสำคัญ ได้แก่

1. การแนะนำความรู้เบื้องต้น
 - เรียนรู้ประวัติความเป็นมาของงานถักมาคราเม่
 - ทำความรู้จักกับวัสดุ อุปกรณ์ และประเภทของเส้นเชือกที่ใช้
 - ตัวอย่างชิ้นงานและการประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน
2. ฝึกปฏิบัติถักลายพื้นฐาน
 - เรียนรู้เทคนิคการถักลายพื้นฐาน เช่น ปมแบบเชือกคู่ (Square Knot), ปมเชือกธรรมดา (Half Knot), ปมเกลียว ฯลฯ
 - ฝึกการจัดระเบียบเส้นเชือก การเริ่มต้นและจบงาน
 - ปฏิบัติจริงผ่านการสร้างชิ้นงานง่าย ๆ เช่น พวงกุญแจ สายแขวนกระถาง หรือที่ใส่ของชิ้นเล็ก
3. สรุปผลและแลกเปลี่ยนเรียนรู้
 - นำเสนอผลงานร่วมกัน
 - แลกเปลี่ยนประสบการณ์ ปัญหา และเทคนิคที่พบระหว่างการถัก
 - แนะนำแนวทางต่อยอดสู่ผลิตภัณฑ์เพื่อการใช้สอยหรือเชิงพาณิชย์

เป็นกิจกรรมที่เหมาะสมสำหรับผู้เริ่มต้น และสามารถนำไปต่อยอดในการสร้างรายได้หรือเป็นพื้นฐานสู่การเรียนรู้ในระดับที่ซับซ้อนมากขึ้น

ประสบการณ์/รางวัล/ ความภูมิใจ

ตลอดระยะเวลาการดำเนินงาน กลุ่มวิสาหกิจชุมชนเพชรน้ำหนึ่ง ได้มุ่งมั่นพัฒนาผลิตภัณฑ์จากเชือกมัดฟางให้มีคุณภาพ สร้างสรรค์ และเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม จนได้รับการยอมรับจากทั้งหน่วยงานภาครัฐและเอกชน

ผลงานของกลุ่มสะท้อนถึงความคิดสร้างสรรค์และความสามารถในการต่อยอดทรัพยากรที่มีอยู่ให้เกิดมูลค่าเพิ่ม โดยมีรางวัลและความสำเร็จที่สำคัญดังนี้

- **รางวัลผลิตภัณฑ์ OTOP**

ผลิตภัณฑ์จากเชือกมัดฟางได้รับการคัดสรรเป็นผลิตภัณฑ์ OTOP ของจังหวัดสระบุรี ด้วยจุดเด่นด้านงานฝีมือและการออกแบบที่เป็นเอกลักษณ์

- **การคัดเลือกเข้าร่วมโครงการชุมชนเข้มได้**

ได้รับการสนับสนุนและพัฒนาต่อยอดผลิตภัณฑ์ในระดับชุมชน โดยเป็นส่วนหนึ่งของเครือข่ายชุมชนสร้างสรรค์ที่เน้นการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

- **การจัดแสดงสินค้าในงานมหกรรมและนิทรรศการระดับจังหวัด**

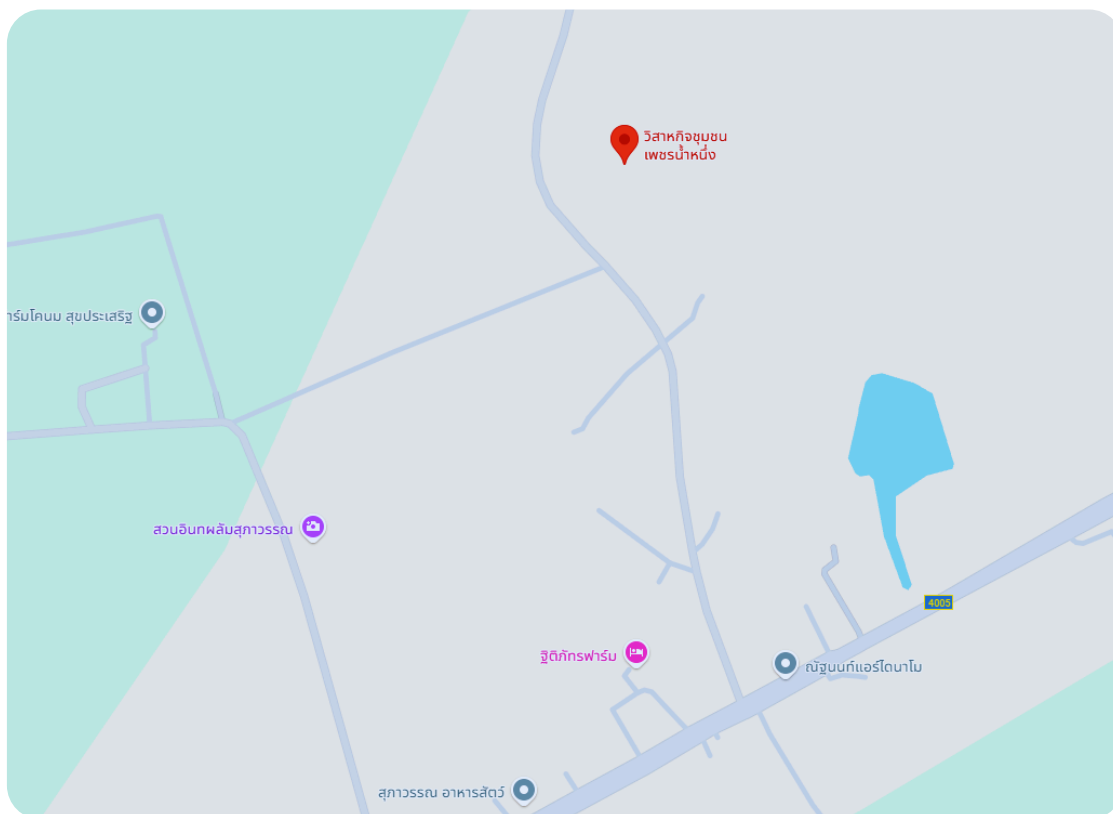
กลุ่มได้รับเชิญเข้าร่วมงานแสดงสินค้าหลายครั้ง เพื่อประชาสัมพันธ์ผลิตภัณฑ์รักษ์โลก และสร้างโอกาสทางการตลาดให้กว้างขึ้น

- **การเป็นแหล่งเรียนรู้ของชุมชน**

เปิดโอกาสให้ผู้สนใจเข้ามาศึกษาและฝึกอบรมการทำผลิตภัณฑ์จากเชือกมัดฟาง สร้างแรงบันดาลใจให้กับชุมชนอื่น ๆ ในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

- **การยอมรับในระดับท้องถิ่นและภูมิภาค**

ผลิตภัณฑ์ของกลุ่มได้รับความนิยมจากนักท่องเที่ยวและผู้บริโภคทั่วไป ด้วยความโดดเด่นด้านความคงทนและดีไซน์ที่แตกต่าง

ข้อมูลการติดต่อ

กลุ่มวิสาหกิจชุมชนเพชรน้ำหนึ่ง

เลขที่ 53/1 ม.3 ตำบลชัยสุนทร อำเภอมวกเหล็ก
จังหวัดสระบุรี 18220

karat.r1234@gmail.com

วิสาหกิจชุมชนเพชรน้ำหนึ่ง

คุณณัท ปกิตชัยเกษม (คุณแหม่ม)
โทร 098-652-4569

การดำเนินงานของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนเพชรน้ำหนึ่ง

ภาพการนำเสนอผลงานและการเผยแพร่ความรู้
ของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนเพชรน้ำหนึ่ง

ผลิตภัณฑ์ของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนเพชรน้ำหนึ่ง

**สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ
มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี**